

REDAKCJA

Plac Katedralny № 4. Adres Telegraficzny: WILNO.—KURJER. Skrzynka pocztowa № 196. — Telefon № 129. Redaktor przyjmuje od 2 do 3 po południu.

KURJER LITEWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

Wydawnictwa rok piąty.

ADMINISTRACJA

Plac Katedralny № 4. Otwarta od 10 — 5 wieczór. W niedziele i święta od 9—10 1/2 rano. Skrzynka pocztowa № 96 — Telefon № 129

WARUNKI PRENUMERATY

Table with columns: W WILNIE, Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ, ZAGRANICĄ. Rows: Rocznie, Półrocz., Kwartał, Miesięcz.

Za dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rub. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej

Ogłoszenia „Kurjera” drukuje tylko w języku polskim.

Ogłoszenia przyjmują się tylko do godz. 12 w południe

REDAKTOR

WOJCIECH BARANOWSKI.

KIEROWNICZKA LITERACKA ELIZA ORZESZKOWA.

SEKRETARZ REDAKCJI

LUDWIK ABRAMOWICZ.

Numer pojedynczy 5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

Numer pojedynczy 5 kop.

Przypominamy, że czas odnowić prenumeratę na kw. II 1909 roku.

Sala koncertowa w ogrodzie Botanicznym Dr. L. A. Szumana. Telef. 364.

Dziś, wtorek, 10 marca. Zupelna zmiana programu. DUŻO NOWOŚCI. Od g. 10 wiecz. gra orkiestra włoska Tribuni. — Sopranistka Del-Gatesau. Baryton Ambrozini. Reżyser L. Gurewicz.

Sanatorium D-ra Solmana Warszawa, Aleja Szucha 9. Specjalność: leczenie chorób chirurgicznych i kobiecych. Pobyt i opatrunki od r. 3 do 7 dziennie. Ambulatorjum od 12—1. Sa

MAGAZYN KURLANDZKI ul. Wielka № 74

ma honor zawiadomić Szanow. Odbiorców, że z powodu LIKWIDACJI firmy od 2 marca r. b. przeznaczona wielka sprzedaż wszystkich towarów po cenach b. niskich. Nowości sezonowe wiosenne i letnie otrzymane i wyprzedawane będą po cenach najniższych. Magazyn otwarty podczas LIKWIDACJI od 10 rano do 6 pp. Sprzedaje się również urządzenie sklepowe: o warunki kupna uprasza się zwrócić do składu sukna W-ego Gordona. 6—3—197a

Na Astmę atomizer „VIXOL”

Każdy chory może otrzymać atomizer Vixel na 3 tygodniową bezpłatną próbę. Vixel, Limited. Merton Abbey, London, S. W. Wyłącznie zastępstwo Apteka A. Kozłowski i S-ki ul. Beduena № 1, w Warszawie. 24—13—70a

Lombard W. SZAKOWA

Pafosowa (Dworcowa) № 1. Ogłasza, że 9, 10, 11, 12 i 13-go marca r. b. w sali hejtyacyjnej będą sprzedawane zastawione rzeczy, w lombardzie i nie prolongowane przedmioty; między innymi będą sprzedawane rzeczy ocenione wyżej 100 rubli. № 38821, 45768, 47683, 50932, 51866, 52103, 59932, 56579, 59478, 59970, 60130, 60393, 60779, 60814, 66834, 61157, 61519, 62698, 64754, 64941, 68113. 2-2-190a

LILA CHOMIŃSKA

Córka Aleksandra i Jadwigi z Horwattów z Olszewa, Zmarła w jedenastym roku życia 19 (6) marca 1909 r. w Warszawie. Pogrzeb odbył się w Konstancyjowie w gub. wileńskiej w poniedziałek 22 (9) marca r. b. 5a

Pierwszorzędne Kaucjonowane Biuro Nauczyielskie Z. JASIŃSKIEJ poleca: nauczycieli, nauczycielki, bony, 26 0 freblanki i endziemi. 332a Warszawa, Włodzimierska 19.

LECZNICA PRYWATNA z łózkami stałymi i dla kobiet spodziewających się porodu akusz. E. Wysockiej-Gringhaus. Lecznicę zarządza lekarz-akusz. Koszta bardzo przystępne. Wilno, ul. Portowa d. № 3 90-37 2-gi dom od Zawalnej. 377a

Wojna czy pokój?

Sobotnie dzienniki wiedeńskie stwierdziły pewne złagodzenie naperzenia, wobec czego ożywiły się na nowo nadzieje, że uda się może jeszcze w ostatniej chwili zapobiedz wybuchowi pożaru. Buletyn giełdowy zaznaczył w dniu tym poważną podwyżkę kursów. Usposobienie optymistyczne wywołały wiadomości, nadchodzące z Belgradu, a pozwalające przypuszczać, że zapal wojenny tam słabnie. W myśl doniesień akredytowanych tam posłów, nowa interwencja mocarstw, miałyby widoki powodzenia, o ileby także Rosja przyłączyła się do rad, zalecających Serbji dobrodrobie. A że Rosja podobno dla dobra pokoju, przyrzeka udział swój w interwencji tego rodzaju, stąd i optymistyczny nastrój kół wiedeńskich. Optymizm ten nie podziela jednak koła berlińskie. Gdy z różnych stron — pisze berliński korespondent półroczowej „Koeln. Ztg.” — widzimy usiłowania, zmierzające do złagodzenia ostroży sytuacji, w Serbji ujawniają się dążenia wprost przeciwnie. Łagodnym przekonywaniem niewiele tu będzie można wskórać, natomiast nie ulega wątpliwości, że energiczny nacisk mocarstw, zwłaszcza Rosji, dzisiaj zdola jeszcze Serbję doprowadzić do rozumu. Rady rosyjskie w Serbji nie znalazły może dotąd, zdaniem korespondenta, posuchu dlatego, że inne kroki polityczne Rosji były tego rodzaju, iż mogły jeszcze tylko umocnić Serbję w jej błędnym uprzedzeniu. Korespondent wyraża w końcu wątpliwość, czy uda się uczciwym usiłowaniu mocarstw odwrócić wojnę. I to jednak będzie wielką jej zasługą, jeżeli zdoła wojnę tę ująć jeszcze.

Rosja i Serbja.

W chwili, gdy polityka rosyjska znów wciągnęła Serbję w sferę swych interesów—idealnych, czy realnych, mniejsza na razie — budzą się o pinii wspomnienia analogiczne z przeszłości. Między Rosją, a krajami bałkańskimi zalazł zgnęty się od dawna związek, określany w Petersburgu, jako „misja słowiańska Rosji” i przypięczony efektywnie kampanją r. 1877/8. Tembardziej interesująca musi być krytyka, jakiej poddaje te sympatie i ich czynne przejawy dr. Wład. Georgiewic, p. t. „Die serbische Frage”. Dr. Georgiewic analizuje stosunki serbsko-rosyjskie, oświetlając je faktami, godnymi choć krótkiego zannotowania. Oto w r. 1711 Serbja i Czarnogóra zawikłaly się w wojnę z Turcją za zachęty Petersburga, poczem Rosja zawarła osobno pokój i pozostawiła małych sojuszników ich losowi. Rezultatem były rzezie i zniszczenie obu krajów. Powtórzyło się to w roku 1738. W pokoju r. 1739 również zapomniała Rosja o dzielnych sprzymierzeńcach i również oddała ich na zemstę Turcji. W r. 1768 Rosja uzyskała Krym, Bessarabję, Kubań i Azow; Czarnogóra wyszła z próżnemi rekami i w nagrodę za wysiłki orężne przeciw 67,000 turków. Natomiast w roku 1811, po wielu podobnych zawodach, Aleksander I proponuje Austrii obśadzenie Serbji, w rok zaś później rosyjski generał Iwielicz wyłudza od Serbji podstępem zgodę na to, co Rosja jej podkłada — i oddaje Serbję Turcji jako prowincję. Gdy Serbja, dowiedziawszy się o tym fakcie zaprotestowała, Rosja pokojem bucarestskim, zawartym z Turcją, zapewniła Portę, iż Serbja złożony broni, odda wszystkie twierdze Turcji, a zwłaszcza zburzy nowe fortyfikacje. Rezultatem była rzeź i pozoga całego kraju. Dalszy ciąg dziejów wieku XIX przynosi rozczarowania, może nie tak krwawe w skutkach, lecz nie mniej bolesne. Serbowie obwołują Milosza Obrenowicia księciem dziedzicznym, dyplomata rosyjska protestuje przeciw temu; bar. Strogonow wystosowuje do „pana Milosza Obrenowicia” list, że nie może liczyć na poparcie Petersburga. W roku 1830 sultan zgadza się na opuszczenie Serbji przez Turcję, z pozostawieniem tylko załóg po twierdzeniach; Mikołaj I nie godzi się na to, i Turcy zostają w Serbji przez lat 37. Powód: Rosja musi zdobywać na Turcji coraz nowe korzyści. Serbja ma służyć za narzędzie. Serbowie powinni zawsze mieć coś do żądania, aby Rosja mogła mieszać się w wewnętrzne sprawy tureckie. A gdy w roku 1835 Serbja ogłosiła na życzenie rządu rosyjskiego nową konstytucję, wysłał Mikołaj I do Belgradu swego reprezentanta, bar. Riekmanna, który „zażądał wyłączenia” sam zaś oświadczył: „Wydać się sam, że jestecie narodem niepodległym, a w istocie jesteście tureckimi niewolnikami. Wielka to cześć ogłaszać konstytucję, sankcjonującą zasady rewolucyjne. Pan Milosz Obrenowic jest namiestnikiem sultanskim, więc ogłaszanie dziedzicznej konstytucji wygląda na bezwstyd”. Serbja nie powinna mieć innych herbów państwowych nad tureckie. „Cesarz, mój władca, potrafi was fałszować z sultanem doprowadzić do rozumu”. Ostatecznie konstytucja zramienia Rosji zdegradowała władzę księcia do zera. Wskutek tego Milosz, zwany ojcem ojczyzny, musiał w r. 1839 abdykować. Podczas wojny krymskiej Rosja nakłania Serbję do zbrojeń i interwencji; Turcja ofiarowuje jej w zamian za neutralność, spełnienie wszystkich życzeń politycznych; lecz konsul rosyjski opoune stanowczo neutralności, również odmówił Mikołaj I za pośrednictwem ambasadora Mendendorfa ofiarowuje... Austrii Serbję, Bośnię i Hercegowinę za zachowanie neutralności. Gdy w r. 1862 doszło do zatargu serbsko-tureckiego, wszystkie mocarstwa doradziły Porcie ustąpienie, z wyjątkiem Rosji, która uznała żądania serbskie za „nie na czasie”, „niewłaściwe” i „niebezpieczne”. W taki sposób oświecił serb, dr. Georgiewic, politykę rosyjsko-serbską, w chwili, gdy Petersburg znów kieruje ruchami serbskiej dyplomacji.

POLITYKA SZCZEGÓWITOWA.

„Riecz” donosi: Rada ministrów jest bardzo niezadowolona z ostrego wystąpienia ministra sprawiedliwości, Szczegółowitowa, przeciw polakom. Niezadowolenie to bynajmniej nie wynika z jakichś przyjaźniejszych uczuć względem polaków, gdyż usposobienia podobnego nie nie zdradza; ale Szczegółowitow sprzeniewierzył się polityce, przyjętej przez gabinet w sprawach narodowościowych, zwłaszcza zaś w polskiej i żydowskiej. Gabinet oddawna postanowił zachowywać się w tych sprawach powściągliwie, pozostawiając je inicjatywie Dumy, ażeby, stosownie do zapartywan Dumy, kształtował swój do nich stosunek. Wystąpienie Szczegółowitowa zadalo cios temu systemowi. Ministrowie więc tembardziej są niezadowoleni, że Szczegółowitow był dobrze poinformowany o stanowisku gabinetu. Wogóle nadanie przez Szczegółowitowa ostrzejszego tempa swojej gorliwości wróciło uwagę w tych sferach.

Reforma policji.

Kwestja reformy policji w Rosji jest już od dawna na porządku dziennym. Swego czasu pracowała nad nią specjalna komisja pod przewodnictwem hr. Ignatjewa, która, w celu poznania przepisów o stanach wyjątkowych na Zachodzie, i wysłała tam pomocnika naczelnika m. Pe-

OBUWIA

Fabryki Warszawskiej N. I. Brochisa i Synów. Olbrzymi wybór obuwia najlepszych gatunków i najnowszych fasonów. Ceny fabryczne—stałe. Nieślickie kalosze „Kolumb”. Br. N. i J. GUTMANN ul. Wielka vis-à-vis teatru. 900a

Mam zaszczyt zawiadomić W. W. P. P., że nanow otworzyłam sklep. Posiadam wybór gorsetów, jak zwykle starannie i podług ostatnich modeli wykonanych. Wyrobiam też jak dawniej z całą znajomością rzeczy, gorsety dla utonnych i wogóle wszelkie roboty w zakres gorsciarstwa wchodzące. Na składzie pasy brzoszczyn, zaliczone przez Pp. doktorów. Ceny wogóle umiarkowane. Dla Pań Nauczycielek i pracujących odstępuję znaczny rabat. 3—2—903a Obstalunki z prowincji załatwiane są bezwzględnie za zaliczeniem poczt.

KAZIMIERA WINER,

WARSZAWA, Chmielna № 17, róg Brackiej. Jeden POLSKI Jedyny w Wilnie Galanteryjny Sklep Wielka 30 obok cukierni p. Sztalla A. ROSTKOWSKI poleca: ogromny wybór bielizny męskiej, krawalów, chustek do nosa, akrapetek i szalik. Damskie kołnierzyki, grzebienie, paski, pończochy, mitentki. Parasole. Męskie kapelusze. 50-44-143a Własna fabryka rękawiczek. Ceny zawsze bardzo niskie i stałe—dostępne dla wszystkich.

NOWOŚĆ!

„NOWA WESTFALJA” Siewniki do nawozów sztucznych o ruchu fałdowym. Rozsiewają równomiernie nawozy nawet NIEZUPELNIE DOKŁADNIE SPROSZKOWANE, WILGOTNE, ORAZ WAPNO. Wysiewają dokładnie wyznaczoną na mógł ilość nawozu. Budowa prosta i trwała. SA WSKIB DLA SPRZĘŻAJU I ŁATWE DO OBSŁUGI. Rozsiewają nad samą ziemią nawozy więc, zwłaszcza wapno, nie rozkurzają się nawet przy silnym wietrze. Dla każdego rolnika stosującego nawozy sztuczne, siewnik „NOWA WESTFALJA” jest maszyną niezbędną. — Wyłączni przedstawiciele: — na Królestwo i Cesarstwo: TOW. AKC. Tadeusz KOWALSKI i A. TRYLSKI. Warszawa — Miodowa № 4. Opley, tabelki siewne, broszurki ze świadectwami na żądanie wysyłamy gratis i franco. 10—8—09a

Józef Metelski

fachowo zwiędziwszy pierwszorzędne krawieckie firmy w Angliji i Francji. OTWORZYŁ Magazyn okryć, kostjumów i futer damskich. Obstalunki z własnych i powierzonych materiałów przyjmują się też. 8—3—124a Warszawa — ul. CHMIELNA 35, — telefon 143-68. (dawniej Aleje Jerolimskie № 25)

UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE.

Najstarsze w Rosji i jedyne ojezyste Towarzystwo, zajmujące się wyłącznie i specjalnie ubezpieczeniem na życie Rosyjskie T-wo ubezpieczeń Kapitałów i Dochodów założone w 1835 r. przyjmuje od jednej osoby ubezpieczenia, zastosowane do najrozmaitszych warunków i położenia, od małych sum do 200.000 rb. Kapitały zapisowe i inne około 40.000.000 rb. Szczegółowe informacje, a także ustawy, sprawozdania Towarzystwa, tablice premji, ogłoszenia i t. p. można otrzymać bezpłatnie w Biurze 50—49—832a

Wileńskiej Główniej Agenty

od godz. 10 rano do 4 pp. Prospekt S-to Jerski, dom własny Towarzystwa № 24, telefonu № 150. Główny Agent J. A. Mendelew.

St. Krakowski Wilno, № 19.

Poleca najlepsze Ameryk. wyzmaczki, kucharki, naftowe, spirytusowe, benzynowe, noże kuchenne z najl. stali, tasaki, siekiory; umywalnie emalioy., maszyny Ameryk. do mięsa; formy do ryb, ciast, legumin, wafli, andrutów; maszyny i deski do prania bielizny; najnowsze maszyny do palenia kawy. Na sezon wiosenny poleca narzędzia ogrodnicze: pikli, siekacze, nożycy, grabie, łopaty z najlepszej angielskiej stali. — Ceny możliwie niskie. 5—3—118a

Biuro Meljoracji Rolnych

KNOPISKI & KRASKI Warszawa, Sadowa 7. Lipno, 1908, Wielki Medal Srebrny. Wykonywa z gwarancją wszelkie prace meljoracyjne—drenowanie, kultury łąk i gospodarstwa rybne. 45a

NAJLEPSZE DO MYCIA SA MYDŁA

Przetłuszczone higieniczne, wdelikatniają skórę i chronią ją od wpływów temperatury wyrobu Apteki W. Malinowskiego, Nowy-Swiat 35, w Warszawie. 1214a.

P. DOWBOR

w Wilnie, ulica Wielka № 25, (d. Giezer). Trumny i wianki z własnych fabryk (dłbowe od 25 rub. metalowe od 30 rb.) DAMSKIE STROJE ZAŁOBNE Firma podejmuje się całkowitego urządzenia pogrzebów według wszelkich obrządków chrześcijańskich. Ceny niższe, niż w wszystkich mniejszych tego rodzaju przedsiębiorstwach. Stara i posiadająca zaufanie klienteli firma P. Dowbor, postępując od założenia pod osobistym kierownictwem właściciela, nigdy w obec ręce nie przeobraziła i ośmia nie wspólnego z sąsiadującą obok żydowską firmą „Immortel”. 170a

RADA MINISTRÓW W CARSKIM SIOLE.

Jak mówiono w kuluarach Dumy, posiedzenie Rady ministrów w Carskim

